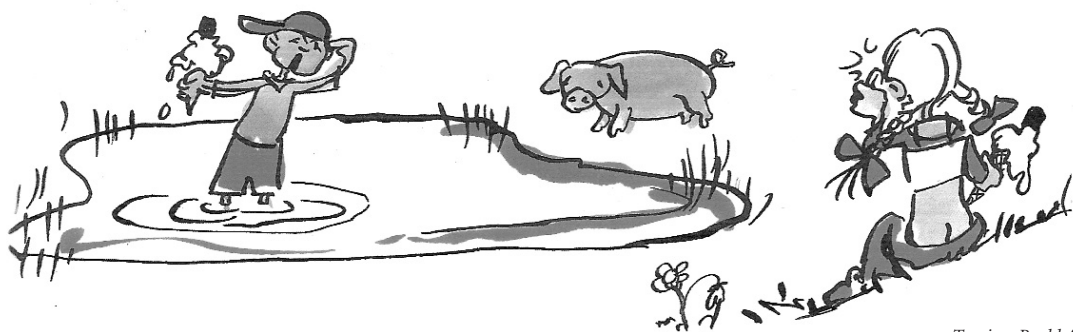

SPROG & SAMFUND

Nyt fra
Modersmål-Selskabet
24. årgang nr. 3
September 2006

Indhold: De unges sprog 3-9 · Tysk sprogdebat 10 · Nordisk sprogdebat 11 · Mange slags dansk 12-13 · Nye bøger 14 · Modersmål-Prisen 15

Tegning: Roald Als
Tekst: Gorm Vølver og Ole Rasmussen

Fuck dig selv, din lu-der, si-ger Sø-ren
Hold kæft, din fe-de bøs-se-røv, sva-rer Met-te.
Så går de hen til en sø og spi-ser en is.

Sprogvåben

Mange er fortrolige med Søren og Mette bøgerne, Knud Hermansen og Ejvind Jensens læse- og opgavesæt for de yngre klassetrin. De er udkommet i utallige oplag siden 1960'erne, og de var selvfølgelig skabelon for en satirisk drejning i Blæksprutten i 2004, da de unges grove sprog begyndte at vække debat. Roald Als tegnede, og Politikens At Tænke Sig-redaktører Gorm Vølver og Ole Rasmussen gendigtede med pædagogisk troldsplint. Den tegning er med ophavsmændenes tilladelse indgang til dette nummers tema om de unges sprog, om de

grove ord og deres virkning, om motiverne bag dem og deres indflydelse på sproget i almindelighed. Både fagfolk, skolefolk og en elev kommer til orde, og der er henvisninger til bl.a. Skoleavisen dot.com, hvorfra der citeres med et par illustrationer. Desuden orienterer Sprog&Samfund denne gang om sprogdebat i Tyskland og i Norge, og opmærksomheden henledes på bagsidens annonce med invitation til overrækkelse af årets Modersmål-Pris til Peter Lund Madsen, der portrætteres inde i bladet.

SPROG & SAMFUND

er medlemsblad for Modersmål-Selskabet og udsendes i 4 numre årligt. Abonnement for ikke-medlemmer 90 kroner.

Oplag: 1200 eksemplarer.

BLADUDVALG:

Henrik Munck (form.)

Ingrid Carlsen

Bent Pedersbæk Hansen

Jørgen Christian Wind Nielsen

ANSVARSHAVENDE REDAKTØR:

Michael Blædel

Asserbohusvej 31,

3300 Frederiksværk

tlf. 47 74 62 61

blaedel@wanadoo.dk/

red@modersmaal.dk

LAYOUT:

Martin Sand Pæevatalu

REPRO OG TRYK:

Clausen Offset

ISSN 0108-433 X

Artikler, der offentliggøres i Sprog og Samfund, tegner ikke nødvendigvis Selskabets holdning. Eftertryk tilladt med kildeangivelse.

Modersmål-Selskabet har til formål at virke for bevarelse og udvikling af modersmålet som en grundlæggende forudsætning for dansk kultur og folkestyre. Dette tilstræbes ved:

1. At vække forståelse for betydningen af en klar, udtryksfuld og varieret anvendelse af sproget i tale og skrift – med respekt for dialekterne
2. At formidle kendskab til forskning og uddannelse vedrørende det danske sprog.

Medlemskontingent er 225 kr. årligt, for uddannelsessøgende og pensionister 150 kr. (Portogebyr – udlandet: 50 kr.)

Giro 6 67 69 01.

CVR-nr. 7682-4215

Bank: reg.nr. 7853, kontonr. 1035729

Internet: www.modersmaal.dk

MODERSMÅL-SELSKABETS BESTYRELSE:

FORMAND:

Lektor, mag.art. Bent Pedersbæk Hansen,
Gadestævnet 35, 2650 Hvidovre, tlf. 3647 4065,
e-mail: bp@modersmaal.dk

NÆSTFORMAND:

Cand.oecon. Henrik Munck,
Farumgårds Allé 3, 3520 Farum, tlf. 4495 2243,
e-mail: hm@modersmaal.dk

KASSERER:

Dir. Niels Jørgen Ebbensgaard,
Skovholmsvej 1, 3300 Frederiksværk, tlf. 4774 6172,
e-mail: nje@modersmaal.dk

ØVRIGE BESTYRELSE:

Stud.mag. Lasse Bruun,
Marstalsgade 1, 1.tv., 2100 Kbh. Ø, tlf. 4035 2266,
e-mail: lb@modersmaal.dk

Kontorassistent Ingrid Carlsen,
Ammendrupvej 33, 3200 Helsinge, tlf. 4879 8771,
e-mail: ic@modersmaal.dk

Cand.mag. Gerda Thastum Leffers,
Skolebakken 81, 2830 Virum, tlf. 4585 7644,
e-mail: gtl@modersmaal.dk

Journalist, stud.mag. Jens Møller Nielsen,
Nordre Fasanvej 249, st.tv., 2200 Kbh. N,
tlf. 2685 9800, e-mail: jmn@modersmaal.dk

Translatør, cand. interpret.
Jørgen Christian Wind Nielsen,
Mylius Erichsens Allé 27, 2900 Hellerup
tlf. 3962 2720, e-mail: jcn@modersmaal.dk

Seminarielektor Claus Tilling,
Islevhusvej 36, st., 2700 Brønshøj, tlf. 3828 6648,
e-mail: ct@modersmaal.dk

SUPPLEANTER TIL BESTYRELSEN:

Cand.jur. Rasmus Rune Axelsen,
Lindevej 9, 4180 Sorø, tlf. 5783 0006,
e-mail: rra@modersmaal.dk

Cand.mag. Helle Bønlokke,
Oehlschlægersgade 35, 4.th, 1663 V, tlf. 4035 1508,
e-mail: hb@modersmaal.dk

MODERSMÅL-SELSKABETS SEKRETARIAT:

Birte Iversen,

Engerødvej 34, 3200 Helsinge, tlf. 4879 6352,
e-mail: sek@modersmaal.dk

Ungdomssprogets grænser

AF HENRIK MUNCK

Forargelsen over de unges sprog er ikke af nyere dato. Allerede i kong Hammurabis tid 1800 år før vor tidsregning beklagede man sig i Babylon over, at de unge ikke lyttede til deres forældre, og at deres sprog var rædselsfuldt. Også de gamle grækere klagede over, at ungdommens sprog var sjusket, grimt og utydeligt. Nutidens forældre og pædagoger er bekymrede over børns og unges sprog i hjemmet, i skolen og indbyrdes. De er bange for konsekvenserne både for de unge selv og for det danske sprog.

Blandt sprogforskere er meningerne delte. Mange tager udviklingen i de yngre generationers sprog med sindsro. Det provokerende sprog hører ungdommen til. Deres leg med ordene er kreativ og nyskabende. Og Dansk Sprognævn har offentliggjort undersøgelser, som viser, at generationerne stort set bander lige meget. Der er bare forskel på, hvilke bandeord de bruger. Erfaringerne viser, at der med tiden sker en tilvænnelse og accept af de nye ord og nye udtryk, sådan som det f.eks. er sket på musikkens område, hvor både Elvis og Beatles foragede datidens forældre-generationer.

Men måske har tiderne ændret sig. De unge er i dag udsat for et helt anderledes mediebombardement. Rapkulturens udtryk har rå og seksuelle undertoner, er kvindeundertrykkende og diskriminerende. Forfatteren Hanne-Vibeke Holst har kritiseret rapperne for at forurene det offentlige rum og har rejst debat om deres negative sprog og dets konsekvenser.

Også Dansk Sprognævns nyudnævnte direktør Sabine Kirchmeier-Andersen har meldt sig i kampen mod den meningsløse sproglige vold. Hun har

i Politiken foreslået, at de unge får vasket deres sprog med vand og sæbe, og i Magisterbladet undrer hun sig over, at sprogbrug fra en hel- eller halvkriminel subkultur fra den anden side af kloden skal påvirke, hvordan vi skal tale til hinanden i Danmark. Hun er bekymret for, at hvis man gennem sit sprog viser manglende respekt for andre, risikerer det også at påvirke ens øvrige optræden, så man overskrider sine medmenneskers grænser.

Det er glædeligt, at flere skoler tager spørgsmålet op omkring sprogets betydning i samkvemmet med andre. Det sker i udmeldingen om, at der på linje med påklædning og gestus også er ord og vendinger, som ikke vil blive tolereret. Men det sker også gennem en styrkelse af den undervisning, som skal fremme elevernes oplevelse af sproget og udvikle deres evne til at analysere deres egen tids og andre perioders udtryksformer.

Alle, der vover at tænde advarselslamper mod den yngre generations aggressive og nedgørende

sprogbrug, risikerer at blive udråbt som gamle, sure, konservative kvinder og mænd. Det skal dog ikke afholde hverken skole, forældre eller Modersmål-Selskabet fra at tage afstand. Alle gode kræfter bør samles for at fremme en udvikling, hvor der fremdrages eksempler på et godt, klart og varieret sprog. Kun derigennem begrænses ungdomssprogets negative konsekvenser.

Hvorfor skal sprogbrug fra en hel- eller halvkriminel subkultur fra den anden side af kloden påvirke, hvordan vi skal tale til hinanden i Danmark?

Sabine Kirchmeier-Andersen

Sprogpris. DRs sprogpris, Rosenkjær-prisen, er i år blevet tildelt journalist Anders Bech-Jessen, der er studievært på forbrugerprogrammet "Kon-tant".

Det kreative ungdomssprog

AF KIRSTEN DAL WELLENDORPH

Den er her stadig – diskussionen og forargelsen over unges sprog. Sprogforskere, pædagoger, psykologer og forfattere har være med i debatten og givet deres besyv med. Holdningerne og argumenterne har været mange, og der har været en tendens til at dele sig i to fløje.

På den ene fløj har man fremført argumenter som: De unges sprogbrug er kun en positiv og naturlig udvikling af sproget, og de unge har behov for de grove udtryk for at udtrykke deres følelser. Teenagerne bevæger sig i en turbulent periode af deres liv med mange følelser. De bruger bare de kraftfulde udtryk til at vise deres følelser.

Et andet argument har lydt, at det gennem tiden altid har været ungdommen, der har udviklet sproget, derfor er der igen grund til at tage sådan på vej.

På den anden fløj har det grundlæggende argument været, at voksne bør gå ind og sætte nogle grænser for, hvad der er rimeligt børn og unge siger til hinanden. Det påvirker og gør noget ved en person at blive kaldt diverse grimme udtryk. Et andet argument har været, at de grove udtryk forfladiger sproget, og vi ender med et kloaksprog.

Jeg oplever, vi nu har været hele paletten rundt i forhold til forskellige synspunkter og holdninger, og tiden er inde til, at vi tager et skridt videre og retter debatten i mod hvad gør vi ved det?

Det der markant adskiller de unges sprogbrug i dag fra for 10 år siden er, at den tiltalte personlighed bliver inddraget. „Du er ...et eller andet grimt“. Det grimme sprog antaster og involverer personligheden. Jeg vil derfor gerne sætte fokus på aspektet: Hvor er hensynet til andre mennesker? Hvilken type samvær ønsker vi?

På de teoretiske plan er det muligt at beskrive og forholde sig til sproget alene, men ikke i praksis. Sproget er en integreret del af interaktionen. Derfor må debatten om unges sprogbrug også omhandle en debat om adfærd og samvær.

Blå mærker på selvtilliden

Når jeg taler med unge om det grove sprog, beklager de det. Ingen bryder sig om tonen. Hvis en person bliver kaldt noget grimt, er det jo ikke bare ord, der kommer ud af kammeratens mund. De føler sig nedværdiget, mister selvværd og bliver kedede af det. Ord slår, og det gør ondt. Hårde ord giver blå mærker på selvtilliden.

Jeg har fuld forståelse for, at unge har brug for at provokere, give udtryk for deres pubertetsvrede og forny sproget. Men er det ok at sige hvad som helst, når man er teenager? Selvfølgelig er det ikke ok. Teenagere provokerer netop for at få nogle grænser, og hvis man som voksen ikke er villig til at sætte disse grænser, har man, efter min mening, spillet fallit som opdrager og voksen. Voksne skal tage imod provokationen, være den mur, de unge kan spille bold op ad, men de voksne skal også være dem, der kan og vil gribe bolden og sige stop, når der bliver gået for hårdt til den.

Der har været meget diskussion om man skal forbyde groft og nedsættende sprog i skolerne og institutioner. Jeg tror ikke, man kan danne et regelsæt og sige, sådan skal det være. Det må være op til den enkelte skole eller institution, for den pågældende leder er den eneste, der kan vurdere den konkrete situation. Men som voksen og forældre tror jeg en farbar vej kan være:

- Sig fra over for groft sprog og forklar, hvorfor du siger fra
- Vær uhøjtidelig, når du siger fra
- Brug humor – smilet er den korteste vej mellem to mennesker
- Brug handling i stedet for ord
- Undgå selvretfærdigelse og bedre viden
- Vis interesse for børn og unges sprog
- Vær rollemodel og træd i karakter

- Leg med sproget i en positiv ånd
- Gå i dialog om sprog og sprogbrug
- Tør tage ubehagelige beslutninger

Humoren vil jeg gerne sætte en streg under. Det grove sprog kommer ofte fra sangtekster fra div. rapper. Meget ofte savner jeg et smil eller lidt humor i disse tekster eller musikvideoer; f.eks. i Jokernes tekster og musikvideoer. Sådan som jeg læser disse tekster kan jeg ikke få øje på humoren. Det er selvhøjtideligt og alvorligt, og kommer på den måde til at virke hårdere end det måske er tilsigtet.

Jeg vil dog fremhæve en person som Anders Matthesen, som et modstykke til det selvhøjtidelige. Han formår at dreje tingene ud i det absurde, så det bliver sjovt. Den måde han bruger nogle ord på gør, at luften bliver taget helt ud af dem, og vi kan grine af det. Filmen „Terkel i knibe“ indeholder et hav af grove sætninger, men det hele bliver så karikeret, at det bliver sjovt. Filmen tager desuden også fat på diskussionen om, hvad der sker med mennesker,

der konstant tildales i et groft krænkende sprog. Selvtilliden og selvværdet forsvinder langsomt men sikker ud af personen.

Når de unge kan grine af det, får de automatisk en distance til det. Med distancen bliver det muligt at forholde sig til sproget og se nuancerne. De kan se at ord ikke bare ord, men at ord er med til at karakterisere én person, og ord er en stor del af relationen til andre mennesker.

Humor, en positiv brug af sproget, blandet med at voksne træder i karakter, ser jeg som det, der kan være med til at give en anden tone i dagligdagens samtaler.

Kirsten Dal Wellendorph

er medie- og sprogforsker og har i seks år været ansat på Institut for informations- og medievidenskab på Århus Universitet. Driver i dag foredrags- og kursusvirksomhed med speciale i børn, unge, sprog og medier samt mediers indflydelse på menneskers sociale liv, både på arbejdspladsen og privat.

Brugen af sproget med grove ord

AF MIA VANESSA KROG

Det er desværre meget almindeligt i dag, at unge såvel som gamle bander eller bruger grove ord. Man hører det i fjernsynet, i radioen, på arbejdet og på gaden.

Det er som om at det er en selvfølge at bruge grove ord, også selvom man risikerer at støde nogen eller slet ikke ved hvad de fleste af ordene betyder.

Nogle, især blandt unge, bruger det for at ophøje sig selv, blive hørt eller bare for at flyde med strømmen og undgå at være anderledes.

Jeg bryder mig egentlig ikke rigtig om grove ord. Jeg bruger dem ikke selv, og har aldrig brugt dem.

Men det er selvfølgelig en smagssag, og jeg respekterer at nogle ønsker at bruge grove ord.

Jeg bliver forarget når nogen kalder andre for grimme ting. Måske for ting som de slet ikke ved hvad betyder, som måske betyder noget med mord, død, sex eller trusler. Eller også når små børn går rundt og bander og svovler, måske uden at vide hvad det betyder.

Jeg bliver forarget hvis jeg f.eks. støder ind i en anden person på gaden, på skolen eller et andet sted, og jeg siger „Hov, det må du undskyldte“ og den jeg stødte ind i bare begynder at svine mig til.

Nogle vil mene at det at sige grimme ting til andre bare er en kliché, de lægger ikke noget i det de siger. Men måske tror personen de siger det til at de mener det alvorligt. Det kan også være omvendt; at nogen siger noget grimt som de mener dødsens

alvorligt, måske for at gøre den anden person opmærksom på noget eller for at mobbe, men måske lægger den anden person ikke noget i det.

Det at sige noget grimt eller svine andre til kan også bruges til at pille andre ned. Nogen gange menes det også bare ironisk. Men det kan være svært for andre at vide.

Derfor er min mening at man bare skal lade være med at bruge grove ord og sige grimme ting, så er man sikker på at man ikke sårer andre ved et uheld.

Forskellige grove udtryk

Stodder = en dum person.

At skide = at gå på toilettet.

Perker = sammentrækning af perser og kurder. Et meget nedladende ord for indvandrere.

Skrid = at gå sin vej.

Kegle = bruges når nogen er mærkelige, eller der er en ting de ikke kan finde ud af. Kegle bruges for det meste for sjov.

Hold kæft = en mindre pæn måde at bede andre holde sin mund på.

Kælling = en dum kvinde eller pige.

Shit = engelsk ord for afføring. Shit bruges som et supplement for ordet "lort".

Tudefjæs = pattebarn. Siges når nogen græder.

Spasser = siger man til andre som man synes er dumme eller irriterende, feks: "Flyt dig nu spasser!"

Der kan være forskel på grove udtryk i grupper og som alene. Men det er forskelligt fra person til person.

Nogle behersker brugen af grove ord når de er sammen med andre, måske for ikke at støde dem. Mens andre bare kværner løs med alverdens grimme udtryk for at gøre opmærksom på sig selv, eller simpelthen bare fordi de ikke tænker over det.

Uanset om man godt kan lide at bruge grove udtryk eller ej, vil de fleste mennesker nok mene at det ikke er rart at blive svinet til. Det er langt rarere at få ros, eller bare få lov til at være i fred, fremfor at andre siger grimme ting til én.

Nogle mener at de ikke sårer andre, at andre er ligeglade. Nogle tager meget hensyn til andre og taler pænt. Men flertallet i Danmark bruger grove ord, og det vil nok ikke blive bedre med tiden.

Mia Vanessa Krog er 14 år og går i 7. b på Bjørnehøjskolen.

Det dynamiske sprog

AF KIRSTEN HAU

I november 2004 havde Hanne-Vibeke Holst et indlæg i Politiken, der startede en lavine af artikler med udgangspunkt i de unges sprogvaner. Det, hun harcelerede mod, var, at unge piger kaldes „ludere“

og „bitches“. Det mente hun var sexistisk og diskriminerende. Den slags ord var med til at legalisere en dårlig adfærd overfor kvinderne.

Rapperne, Jokeren og Niarn tog til genmæle og

forklarede, at ordene ikke skulle tages så bogstaveligt. De mente ikke, at den slags ord hverken opfordrede til voldtægt eller despekt og ville ikke tage ansvaret for unge mænds dårlige opførsel.

Jeg gennemgik diverse artikler med 8.b, som jeg underviste i dansk og samfundsfag på det tidspunkt. De kunne godt se, hvad problemet var, men mente, at begge parter havde både ret og uret. At kalde en pige „bitch“ var selvfølgelig ikke pænt, men de gik ikke i dybden med ordets egentlige betydning. Det var bare et smart, amerikansk udtryk, der var oppe i tiden ligesom „fuck“. Til gengæld var det tydeligt, at visse drengetyper brugte de pågældende ord oftere end andre. Jeg vil ikke sige, at det kun blev brugt af „perkerdrengene“ og de sociale tabere, som et andet avisindlæg beskrev det, men tendensen var der.

Her i maj 2006 har kunstneren Anoyd malet søde portrætter af yndige drenge og piger, der hver står med et skilt foran sig. På disse har hun fået en kendt graffitimaler til at skrive ordene „bitch“, „player“, „ho“ og lign. Alle farverne står godt sammen, og helheden er flot. Anoyd vil både i tale med de voksne/gamle og de unge drenge. De voksne skal lære, at sproget grundet diverse påvirkninger udefra er i evig udvikling, og de unge fyre, at de skal forholde sig til deres sprog og forstå, at sproget kan cementere en grim identitetsfølelse hos den kvinde, der bliver belemret med ordene.

Til 9. klasses afgangsprøve trak en af pigerne en artikel, der beskæftigede sig med budskabet i Anoyds kunst, og den eksaminerende pige var inde på, at de engelske, seksuelt fokuserede slangudtryk var på vej væk til fordel for et mere blødt og tolerant sprog, bl.a. fordi hip-hop-kulturen er på retræte. Det kan jo være, hun har ret. Historien er bygget op af teser og antiteser.

Jeg har tænkt over, hvilke udtryk man brugte i min ungdom i 60'erne og 70'erne. Det var i de såkaldte „frie“ årtier, de årtier, der havde fokus på kvinders seksualitet og mænd og kvinders ligestilling. Jeg boede i kollektiv en stor del af min studietid og følte mig tvunget til at være med til både ombygning på loftet og andre maskuline jobs, som jeg ikke brød mig om. Ligesom den moderne tid presede mig til at gå topløs på stranden. Noget jeg var

alt for genert til. Det værste man kunne blive kaldt dengang var reaktionær, gammeldags eller borgerlig, det var virkelig nedværdigende. At man havde fri kærlighed (sex) var oppe i tiden, og derfor tror jeg ikke ordet luder blev brugt så tit. De almindeligste bandeord var sgu, fandme, lort og skide. Hvor pænt er det egentlig?

Jeg læste forleden i Martin Andersen Nexø's erindringer „Et lille Kræ“ fra 1932, at „en rask dreng“ var det samme som en dreng, der jævnligt havde politiet på nakken af sig. I 60'erne var en rask dreng en meget aktiv fyr med krudt i numsen, og i dag er „en rask dreng“ nærmest blevet en kæledække, fordi man sætter en lidt anden ironisk betoning på, når man siger det.

Rigtig mange udtryk behæftet med tabuer har ændret sig i årenes løb. Landsbytossen blev til idiot, handikappet, evnesvag, svagtbegavet, hjerneskadet, og andre udtryk som „en bjørnetjeneste“ bliver af unge forstået fuldstændig modsat af det oprindelige. Det samme gælder udtrykket „at forfordele“.

Skriftsproget har også ændret sig gennem ti-erne. Jeg har mødt mennesker, der er forargede over, at porcelæn og majonæse må staves som det ses her. Måske synes de, at det er finere at stave det på den franske måde og har selv brugt lang tid på at lære det. Måske kalder de det dannelse, men skriftsproget bør ikke gøre kommunikationen sværere, snarere tværtimod.

Der er blevet talt meget om de danske børns dårlige læsning og stavning til forskel fra de finske børns gode færdigheder. Det er kommet frem, at det er langt nemmere at stave for de finske børn, da deres ord er lydrette. Vores sprog er frygtelig svært dels at lære at læse - og dels at stave. Det er urealistisk at lave det hele om, men det gør ikke noget, at vi sanerer lidt ud i de værste forhindringer.

Vi kan og skal ikke forhindre sprogudviklingen, men sætte fokus på de holdninger og fordomme, der lægger sig op ad sproget, og ligeledes sætte fokus på klar og logisk stavemåde.

Kirsten Hau har været lærer siden 1978 og underviser på Bjørnehøjskolen.

Moderne hjælpemidler til dansktimerne

AF HENRIK MUNCK

- Formålet med undervisningen i dansk er at fremme elevernes oplevelse af sproget som en kilde til udvikling af personlig og kulturel identitet, der bygger på æstetisk, etisk og historisk forståelse.

Så store og flotte ord bruger Undervisningsministeriet i sine „Fælles mål for dansk“ for eleverne i folkeskolen for derved at fremme elevernes lyst til at bruge sproget personligt og alsidigt i et samspil med andre; eleverne skal styrke deres bevidsthed om sproget og udvikle en åben og analytisk indstilling til deres egen tids og andres perioders udtryksformer.

Målsætningen stiller store krav til dansklærerne og deres hjælpemidler. Den ældre generation husker de ofte genbrugsslidte sort-hvide skolebøger, og den yngre generation erindrer fyldte ringbind med fotokopier som resultat af kopimaskinernes velsignelser. Dagens skole er præget af farvestrålende arbejdshæfter med aktuelle opgave-tekster, mens internet-opkoblede elev-pc'er og elektroniske tavler er godt på vej. Her skal omtales eksempler på tidssvarende hjælpemidler i faget dansk.

„Noget nær det perfekte“

Rapperne og deres tekster er i centrum for debatten omkring de unges sprog. Derfor er det såre aktuelt, når dansklærer og forfatter *Simon Skov Fougt* netop har udgivet bogen „Noget nær det perfekte“ med et udvalg af raptekster fra 1988-2003 i samspil med traditionel lyrik fra en bredere tidsperiode, fra Johannes Ewald og Klaus Rifbjerg via MC Einar og Den Gale Pose til Jokeren og Niarn. Gennem masser af spørgsmål og opgaver lægger bogen op til en bred dialog om generationsforskelle, ungdomskulturer og livsværdier.

Bogen er udkommet i serien „Tid til dansk“ til brug i overbygningen på tværs af 8.-10. klassetrin, men den kan anbefales til alle, der ønsker at få et indblik i rapkulturen. Bogen indledes med en komprimeret, men meget informativ gennemgang af

rappens historie med forklaring af dens mange begreber og navne, jf. RAP som engelsk forkortelse for Rhythm And Poetry (rytme og poesi). Rap er et af fire grundelementer i hiphopkulturen, der opstod i New York i 1970'erne, hvor de andre elementer er graffiti, breakdance og dj'ing.

Til bogens fordele hører, at den til de enkelte tekster bringer forklaringer på såvel slangord af ældre og nyere dato som en indføring i lyrikkens begreber og virkemidler. Hertil kommer, at bogen er farvetrykt med en meget flot grafik og forsynet med en lækkerbissen af klassiske og moderne billeder, der får tekster og illustrationer til at gå op i en inspirerende højere enhed. For de særligt interesserede henviser bogen til aktuelle hjemmesider som www.elevunivers.dk og www.danskrap.dk

Temaaviser til klasseundervisning

Udgivelsen af aktuelle tema-baserede aviser i format og omfang som 24 sideres gratisaviser er et andet af tidens hjælpemidler i klasseundervisningen. Her skal nævnes to eksempler omkring temaet sprog og begge udgivet i 2005. Med titlen „Hva' sagde du?“ har dagbladet Politiken og forlaget Gyldendal udgivet en undervisningsavis rettet mod undervisningen i dansk og samfundsfag i 7.-10. klasse. Den er præget af journalistiske artikler inden for et bredt spekter af sprogtemaer som rap-sprog, bandeord, nye ord, dialekter og verdenssprog samt om sprognævnets arbejde. En gennemgående stribe fortæller om betydningen af sære gamle ud-

„Søde“
„lækker frisure“
„fed stil“
„cool hår“

tryk (som volapyk og faldereb). Det hele er farvet-rykt i en spændende layout, og der henvises til at finde opgaver på hjemmesiden: www.undervisningsavisen.dk

En konkurrerende undervisningsavis er udgivet af gratisavisen metroXpres og Turbineforlaget med titlen „Styr dit sprog“ i temaserien „skoleavisen.com“ med sigte på undervisningen i dansk, historie eller klassens time i 4. til 7. klasse. Avisen er udgivet i samarbejde med forældreorganisationen Skole og Samfund med støtte fra tips- og lotto-midlerne. Indholdsmæssig behandles stort set de samme sprogtemaer som i den konkurrence undervisningsavis, altså rappernes sprog, bandeord, sproghistorie, dialekter og nye ord. Derimod bærer skoleavisen præg af at henvende sig til lavere klassetrin: Artiklerne er kortere, mange emner illustreres med konkrete elevudtalelser, og til de enkelte temaer er knyttet både opgavetekster, faktabokse og internet-adresser.

Simon Skov Fougts: Noget nær det perfekte. Dansk rap og lyrik. 120 sider, ill. 148,75 kr. Forlaget Alinea 2006.

Hva' sagde du? Undervisningsavis om sprog. 24 sider, ill. Klassesæt (30 stk.) 450 kr. (ekskl. moms og forsendelse). Politiken og Gyldendal 2005.

Styr dit sprog. Skoleavis om sprog. 24 sider, ill. Klassesæt (50 stk.) 450 kr. (ekskl. moms og forsendelse). MetroXpres og Turbineforlaget 2005.

Det viser sig, at forestillingen om, at unge bander mere end andre generationer, ikke holder stik... der er til gengæld stor forskel på, hvilke bandeord generationerne bruger. Unges bandeord er i langt højere grad seksuelle, engelske eller forbundet med afføring end de midaldrendes og ældres.

PH-D.-STIPENDIAT I DANSK SPROGNÆVN MARI-
ANNE RATHJE I UNDERVISNINGSAVISEN.

At tabe ansigt

At miste den respekt eller anseelse, som man nyder hos andre.

Udtrykket stammer oprindeligt fra Kina, hvor kontrol over ansigtsudtrykket er meget afgørende.

Om retskrivningsreformen i Tyskland

AF RASMUS RUNE AXELSEN

Ligesom vi i Danmark har en løbende - og til tider hektisk - debat om det danske sprogs udvikling og om korrekt stavemåde og tegnsætning, pågår der en parallel debat i Tyskland. Til forskel fra den hjemlige debat omfatter den tyske hele det tyske sprogområde, dvs. primært landene Tyskland, Østrig, Schweiz, der indbyrdes søger at koordinere retskrivningsgrundlaget.

Historisk set har der kun fandtes én ensartet ortografi i godt hundrede år i Tyskland. På en ortografisk konference i 1901 blev der for første gang fastlagt officielle regler for retskrivning, men allerede dengang vidste man, at reglerne måtte undergå løbende revision og tilpasning til aktuel sprogbrug. Konrad Dudens i 1880 offentliggjorte 7. udgave af *Orthographisches Wörterbuch* blev i 1902 erklæret for normgivende for offentlige myndigheder og skolevæsen i både det tyske rige og i Østrig/Schweiz.

Man forsøgte dog i de følgende årtier at forenkle regelgrundlaget, dog uden større held. I 1970'erne blev der dannet 4 arbejdsgrupper fordelt på de tre lande, som skulle udarbejde nye retskrivningsregler. På neutralgrund fandt derefter de såkaldte „Wiener-samtaler“ sted, der i 1996 mandede ud i en aftale i Wien om en fælles hensigtserklæring om indgåelsen af en tysk retskrivningsreform. Denne trådte officielt i kraft d. 1. august 1998, efter hvilken der siden er blevet undervist i skolerne – visse

modificeringer blev dog allerede vedtaget i 2004.

Kritikken forstummede imidlertid ikke, hvorfor man i december 2004 nedsatte „Rådet for tysk Ret-skrivning“, bestående af en bredere kreds af kritikere og sprogvidenskabsfolk, herunder folk fra det tyske sprognævn og tyske modersmålselskab (GfdS), og tillige repræsentanter for sprogområderne Sydtyrol og Liechtenstein.

Så sent som i februar måned 2006 barslede retskrivningsrådet med nye ændringer, som efterfølgende er vedtaget på en kulturministerkonference, og herefter trådte i kraft d. 1. august 2006. Ændringerne i forhold til 2004 er for interesserede læsere i alt væsentligt at finde på retskrivningsrådets hjemmeside www.rechtschreibrat.com og omfatter områderne: sammenskrivningsregler, stort eller lille begyndelsesbogstav, tegnsætning, og orddeling ved lineskift.

Set i et overordnet perspektiv synes den danske mayonnaisekrig på baggrund af Dansk Sprognævns udgivelse af retskrivningsordbogen i 1986 og kommakrigen pga. de ændrede komma-regler i 1996 trods alt beskedne, når man tænker på de regionale og nationale udfordringer, man løbende står over for syd for grænsen. Interessant bliver derimod i forbindelse med diskussionen af en egentlig dansk retskrivningsreform at se Dansk Sprognævns planlagte redegørelse om, hvad der hidtil er skrevet om ortografi og stavefejl.

Bodsvandring

Flere læsere har anket over rubrikken „Skønt på de skatte...“, der stod over anmeldelsen af Peder Skyum-Nielsens bog „Arveguldet“, og antydnet, at forfatteren havde citeret forkert fra Johannes V. Jensen. Det har Peder Skyum-Nielsen naturligvis ikke. Rubrikken er alene et redaktionelt anliggende og var her – tydeligvis – et mislykket ordspilfor-

søg. På den videre bodsvandring skal det anføres, at Jørgen Christian Wind Nielsen, der er nyvalgt til Modersmål-Selskabets bestyrelse og her i bladet kommenterer den nordiske sprogdebat, fik sit navn stavet i mange varianter i forrige nummer. Hans navn er, har altid været, og vil blive ved med at være som skrevet ovenfor.

RED.

Tellekantreformen

- Norsk forskningsfinansiering underminerer norsk sprogpolitik

AF JØRGEN CHRISTIAN WIND NIELSEN

I 2005 udsendte Språkrådet i Norge rapporten „Norsk i Hundre! - Norsk som nasjonalspråk i globaliseringens tidsalder. Et forslag til strategi“. Formålet med rapporten er at sikre, at de norske sprog fortsat kan anvendes på alle områder i samfundet. Det konstateres, at fremtiden for de norske sprog er usikker, at norsk er i fare for at blive et underlegent sprog og at det ikke blot er et kulturelt problem, men også et problem set i forhold til demokrati og magtudøvelse. Vigtige elementer i en national sprogpolitik er skønlitteratur, men også f.eks. brugsprosa, sproget i den offentlige diskurs og fagsprog. Cirka 85 procent af alle bogudgivelser i Norge og omkring 60 procent af udlånene på folkebibliotekerne er faglitteratur. I Danmark gælder nogenlunde de samme tal.

Faglitteraturen må tænkes med: „Vi er afhængige af, at der findes en norsk terminologi og et levende norsk fagsprog, der på alle fagområder kan fungere ved siden af det engelske. Her er det nødvendigt med en væsentlig styrkelse af indsatsen fra samfundets side ... Hele den offentlige forvaltning og samfundet må drages med i sprogpolitikken. Det må vedtages som lov, at universiteter og højskoler har et vigtigt ansvar for, at norsk fagsprog bliver udviklet og brugt inden for alle faglige miljøer ... Erhvervslivet må også tages med for at sikre, at norsk også på dette område bliver brugt i alle situationer, hvor brug af et fremmedsprog ikke er nødvendigt af kommunikationshensyn“.

Forskningspolitik i praksis

Et er politik, noget andet virkelighed. Tellekantreformen er en del af en finansieringsreform for højere læreanstalter i Norge. En del af midlerne til forskningsinstitutionerne bliver nu fordelt på grundlag af vurderinger af antallet af publicerede videnskabelige tekster, kombineret med en anslået videnskabelig markedsværdi for forlagene og de tidsskrifter, som teksterne er offentliggjort i. Hvis

forskningsresultaterne publiceres enten i ansete videnskabelige tidsskrifter eller på forlag med høj prestige får institutionerne flere bevillinger end hvis der ikke publiceres overhovedet, hvis der publiceres i ikke-videnskabelige tidsskrifter, i tidsskrifter, der ikke er tilstrækkeligt ansete, eller på forlag der ikke er videnskabelige. Sondringen mellem videnskabelig og ikke-videnskabelig publicering (formidling) styrkes i en slags divisionssystem for videnskabelige tekster: en superliga, gruppe 2, og en lavere division af tidsskrifter og forlag, gruppe 1. Publicering af ikke-videnskabelige tekster udløser ingen bevillinger. Ingen norske eller nordiske forlag tilhører superligaen, men derimod forlag som University of British Colombia Press, University of Hawaii Press og University of Minnesota Press. Reformen vil på sigt systematisk underminere opbygningen af en akademisk faglitteratur, publiceret i Norge på norsk, på norske forlag. Udviklingen af norsk videnskabelig tekstkultur overlades til det globale akademiske marked. Norsk reduceres til et sekunda-sprog.

Humaniora og samfundsvidenskab protesterer. Et opråb, underskrevet af 223 professorer, blev offentliggjort i Aftenposten den 5. maj. Heri hedder det bl.a. „De nye belønningssystemer opfordrer i praksis forskere til ikke at publicere på norsk ... Human- og samfundsvidenskaberne bliver med dette presset ud af deres egen kultur og tvunget til at svække kommunikationen med det brede publikum.“ Og videre: „En svækkelse af fagenes nærvær i det norske sprog og i den norske kultur er derfor en svækkelse af den demokratiske offentlighed.“

Er det en ny nordisk model?

KILDER

En tellekant fremkommer når man folder og stabler f.eks. vasketøj således, at hvert stykke vasketøj kun får én fold i forsidens af stabelen; denne fold kaldes tellekanten. Den pædagogiske forklaring skylder jeg translætør Hermod Nilsen.

Det ældste dansk

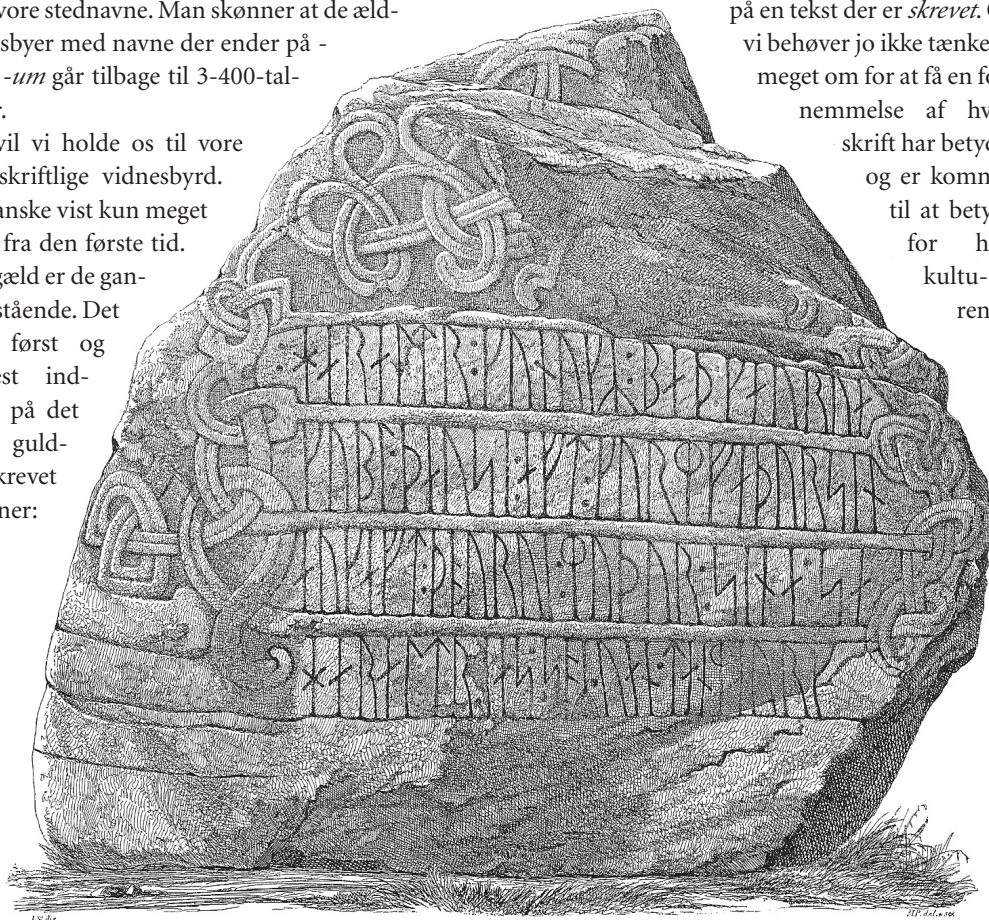
AF GEORG SØNDERGAARD

I Danmark har man naturligvis talt dansk lige så længe som der har været danskere. Men *hvordan* det dansk har været som vore forfædre har talt i stenalder, bronzealder eller folkevandringstid det har vi jo ingen muligheder for at vide. Vi ved at sproget langsomt har ændret sig, at der er sket utrolig meget i landet i løbet af de sidste 1000 år, at det også har haft konsekvenser for sproget. Men vi kan – af gode grunde – ikke beskrive det i detaljer. Her er stof til mange undersøgelser. Materialet ligger bare og venter. De første antydninger af sproget finder vi i vore stednavne. Man skønner at de ældste landsbyer med navne der ender på *-inge* og *-um* går tilbage til 3-400-tallet e. Kr.

Her vil vi holde os til vore ældste skriftlige vidnesbyrd. De er ganske vist kun meget spredte fra den første tid. Til gengæld er de ganske enestående. Det gælder først og fremmest indskriften på det store guldhorn, skrevet med runer:

ekhlewagastiz
holtijaz horna tawido

Vi må forestille os at runerne er udviklet af praktiske hensyn. De følger alfabetet tegn for tegn. Man kan godt betegne runerne som primitive bogstaver beregnet til at skære i træ eller udhugge i sten. Ikke kun fordi denne indskrift er Danmarks ældste er den spændende. Den er interessant af mange grunde. Først og fremmest fordi vi her har det første eksempel på en tekst der er *skrevet*. Og vi behøver jo ikke tænke os meget om for at få en fornemmelse af hvad skrift har betydet og er kommet til at betyde for hele kulturrens

Teksten på den store runesten i Jelling. På de to andre sider er stenen rigt udsmykket med ornamenter og billeder. Mest påfaldende er billedet af den korsfæstede Kristus. Stenen kan dateres til ca. 980 e.Kr.

udvikling. Det havde kineserne vidst i flere tusind år, det havde assyrerne, ægypterne, grækerne og romerne vidst, men først nu nåede skriften til Nord-europa. Vi har her det første eksempel på en hel, sammenhængende dansk sætning: *Ek hlewagastir, holtingar horna tawido*. De lærde er enige om betydningen „Jeg Lægæst Holting udvirkede hornet“. Vore andre runeeksempler fra den tid er kun enkeltord.

Hornet anslås at være fra 300-årene og komme fra et sted i Sydeuropa. Runerne kan være tilføjet på et senere tidspunkt.

Teksten er interessant på mange måder. Her indvarsles noget som i løbet af de kommende århundreder skulle ændre europæisk kultur afgørende: skriftkulturen.

I løbet af de følgende århundreder får vi langsomt et mere nuanceret indtryk af sprogene i de skandinaviske lande: der sker en vis differentiering i østnordisk og vestnordisk. Det fremgår af ord-forrådet således som det afspejler sig i runeindskrifterne. Et godt eksempel er her indskriften på den store Jellingesten:

haraltr kunukr bab kaurua kubl bausi
aft kurmfabursin
aukaft baurui mubur sina sa haraltr ias
saR uan
tanmaurk ala auknuruiaik
auktanikarbikristna

Når teksten virker så påfaldende, skyldes det ikke mindst at det runesystem der benyttes er enklere, mere primitivt så at sige end det der blev brugt 700 år tidligere. Dertil kommer at mange af ordene ikke er adskilt, spec. til sidst: *tanmaurk ala auknuruiaik auktanikarbikristna*. Oversat: „Harald kongen bød gøre disse „kumler“ efter Gorm, sin fader og efter Thyra, sin moder, den Harald som vandt sig hele Danmark og Norge og gjorde danerne kristne“. Her er der flere ord der er yderst påfaldende. Ikke

mindst „Danmark“ og „daner“. Meget påfaldende er jo også ordet „kristne“, et af de første fremmedord i dansk. Og et ord der indvarsler noget uhyre væsentligt i sprogets udvikling op gennem århundrederne, indflydelse fra fremmede kulturer.

I sig selv er materialet fra Vikingetidens runeindskrifter for spinkelt til detaljerede iagttagelse af lydstoffet, men når vi supplerer det med andre tekster kan vi godt få et rimeligt indtryk af det ældste dansk. Det er primært islandske tekster, og det er islandsk fra 1300-tallet. Der har været tydelige forskelle, noget man let kan påvise. På den anden side er den store tekstmængde en god støtte for os i studiet af det ældste dansk.

Efterhånden som samfundet i middelalderen udvikler sig, øges behovet for at fastholde et givet indhold præcist, f.eks. i retsstridigheder. Hidtil havde man kunnet klare sig med mundtlige overleveringer og aftaler, men efterhånden krævede den almindelige udvikling i samfundet at man havde skrevne love og at aftaler var nedfældet på papiret. Det ældgamle princip om at en underskrift er retsligt forpligtende har her sit udspring. De middelalderlige landskabslove, Jyske Lov, Eriks Sjællandske Lov og Skånske Lov eksisterede i århundreder kun i håndskrift på samme måde som alle andre tekster.

Den vigtigste beskrivelse af det danske lovsprog finder vi i Paul Diderichsens *Dansk Prosahistorie* hvor han - med udgangspunkt i Skånske Lov - opstiller en model for dansk syntaktisk analyse som har vist sig at have stor holdbarhed. Desværre blev *Dansk Prosahistorie* aldrig fuldført, fordi Diderichsen døde midt i arbejdet, men flere har videreført hans arbejde med sætningsanalysen som altså har sit udspring i arbejdet med det ældste dansk.

I løbet af middelalderen forøges skriftmaterialet væsentligt. Vi har cancelliskrivelser, bønnebøger, diplomer på skrift, nu ikke med runer men latinsk eller gotisk håndskrift.

I en senere artikel vil der blive forsøgt en oversigt over det danske sprog i middelalderen.

Aktiv livshjælp

AF INGRID CARLSEN

I bogen „Du har rørt ved mit hjerte“ følger Karen Thisted Johannes Møllehave og Gösta Pettersson gennem mange timers samtale, hvor hun er som en flue på væggen grifler ned det bedste hun har lært.

Her bliver ord og sproget brugt til at åbne op for selv de inderste tanker og liv.

Alt handler om hjertet.

Mange metaforer er med til at gøre det levende, fx „Inde bag masken“.... Og „Klangen af et menneske“.....„Kærlighedspolitiet“..... „Hjerteøjet“ ... „Hjerteløsgyset“... „Ligeløb...“ osv.

Også alvorlige emner tages op, så som selvmordstanker, jalousi, depression, døden

Man får lov til at komme ind i både den fysiske faglige verden hos hjertelægen, samtidig med den psykiske verden og troen på kristendommen, som Møllehave flittigt citerer ud fra Bibelen ind imellem H C Andersen, Kingo og Halfdan Rasmussen.

Kan man se fysisk skam inde i hjertet?

Har du hørt om den ny viden om medicin for depression?

Hvorfor troen er en livgivende kraft og fundamental kærlighed?

Hvornår man er slidt op eller slidt ned!

Om man er konfrontationsforskrækket eller har lovprisningsoverskud!

De stiller hinanden meget nærgående spørgsmål i denne hjertevarme fortælling om deres liv og tanker. Så rørende, at selv læseren får en tåre i øjet ind imellem.

„Man skal holde sit hjerte rent indvendigt, når man arbejder“

Det gælder både hjertekirurg og præst – ja, og alle vi andre!!

Disse to mænd, Møllehave og Pettersson, er kommet så tæt på hinandens inderste, at de kan tale om alt, og det, de giver hinanden gennem det, er ven-skab, der holder livet ud.

Mange følsomme ting analyserer de overfor hinanden.

Møllehave traf sin hjertelæge Gösta Pettersson

via sin sygdom, hvor Gösta opererede ham til fortsat liv, og hvor Møllehave gav åndeligt liv til gengæld.

„Kærlighed er den eneste ting, der bliver større, når man deler den“, er et citat af Møllehave.

Ikke så sært, at Møllehave blev tildelt til Moders-mål-Prisen i nov.05, for han har en stor kærlighed til ord og elsker at dele dem med andre.

Karen Thisted har med sin fængslende fortælle-måde og øre for væsentlige ting og øje for overskue-lighed gjort denne bog til aktiv livshjælp.

Karen Thisted (red): Du har rørt ved mit hjerte. 285 s. 249 kr. Politikens Forlag.

Nye bøger

Kunsten at stove. En pædagogisk håndbog, der blandt andet slår ned på de hyppigste fejltyper i trykte tekster og gennemgår grammatikken bag. Af Kirsten Rask, 120 sider, Grafisk Litteratur 2005.

På sporet af sprogpsykologi. En antologi, der henvender sig til den sproginteresserede, der ønsker at gå et lag dybere end sprogets gram-matiske sider. Sprogpsykologi beskæftiger sig med, hvordan sprog og mennesker hænger sam-men, og hvilke følger sammenhængen får for vore forståelser af verden og os selv. Af Jesper Hermann et al. (red.), 165 sider, Frydenlund 2005.

Om Bullshit. Dette lille kampskrift mod varm luft, vrøvl og tågesnak har allerede vundet be-rømmelse i den engelsksprogede verden. Nu har retorikprofessor Christian Kock oversat bogen til dansk og tilføjet et lille forord. Af Harry G. Frankfurt, 88 sider, Gyldendal 2005.

Modersmål-Prisen til Hjerne Madsen

AF HENRIK MUNCK

Modersmål-Selskabets bestyrelse har besluttet at give Modersmål-Prisen 2006 til hjerneforskeren, dr.med. *Peter Lund Madsen*, måske bedre kendt som Hjerne Madsen. Det er 27. gang, at prisen uddeles, men det er 1. gang, at den gives til en videnskabsmand. Dette har baggrund i den aktuelle debat om kravet til danske forskere om at publicere deres resultater på engelsk i udenlandske videnskabelige tidsskrifter, men samtidig som forsker at kunne formidle selv kompliceret stof, så også danskerne kan forstå det.

Den 46-årige Peter Lund Madsen har som dansk videnskabsmand dokumenteret at kunne leve op til disse krav. Efter at være blevet læge i 1987 fortsatte han sin videnskabelige uddannelse i Danmark og USA, hvor han hovedsaglig arbejdede med at undersøge hjernens aktivitetsniveauer under søvn, drømme, stress og afslapning. Han blev dr.med. i 1993 på en disputats om hjernens energistofskifte under forskellige bevidsthedstilstande.

Siden har han være forfatter og medforfatter til mere end 30 engelsksprogede videnskabelige artikler udgivet i anerkendte internationale videnskabelige tidsskrifter samt en lang række grundvidenskabelige og populærvidenskabelige artikler på dansk. Han er kendt i offentligheden for sin kultiverede optræden i medierne som populær foredragsholder, og han evner med anvendelse af mange slags medier at gøre et vanskeligt stof tilgængeligt for offentligheden.

På den måde lever Peter Lund Madsen i sjælden grad op til kriterierne for tildeling af Modersmål-Prisen som en god sprogbruger, der gør en særlig indsats for et levende og varieret dansk. Under fællestitlen Hjerne Madsen har han behandlet sit emne i en række tv-udsendelser på DR2, og i 2005 fik han af Danmarks Radios P1 Rosenkjær-prisen, som han har kvitteret for i en foredragsrække sendt og genudsendt i de seneste måneder.

I 2002 udgav han CD'en „Hjernesange“ med tekster om hjernens funktioner og menneskets oprin-

delse med musik af Henrik Balling. Sammen med sin bror Anders Lund Madsen skrev og medvirkede han i teaterforestillingen „Mr. Nice Guy“, der blev opført sammen med Trine Dyrholm i 2004-2005 på Bellevue-teatret og blev set af over 60.000.

Overrækkelsen af årets Modersmål-Pris finder sted den 28. september. Det er lykkedes at finde en

dato, hvor Peter Lund Madsen personligt kan komme til stede. Han er en meget travl og ombejlet person. Han er blandt ambassadørerne for Galathea 3-ekspeditionen, og han er i gang med at lave en fortsættelse af forestillingen „Mr. Nice Guy“, der skal have premiere den 9. februar 2007. Samtidig er han ved at uddanne sig til psykiater.

Vi forventer, at mange medlemmer og andre interesserede vil møde frem *torsdag den 28. september* for at overvære prisoverrækkelsen. Vi tør på forhånd love, at det vil blive både festligt og fornøjeligt. Alle er velkomne, og der vil blive serveret en forfriskning. Læs nærmere om tid og sted på bagsiden af dette nummer.

Jeg bruger ikke blot al den hjerne, jeg har, men alle dem, jeg kan låne.

WOODROW WILSON, AM. RADIOASTRONOM, NOBELPRIS-MODTAGER I FYSIK 1978.

Invitation til prisoverrækkelse

Modersmål-Prisen 2006 overrækkes til
lægen og hjerneforskeren **Peter Lund Madsen**

Arrangementet finder sted **torsdag den 28. september 2006 kl. 17.30** i
Haderup-auditoriet i **Panum Institut**, Blegdamsvej 3B, København N
(Der er fri parkering på Rigshospitalets område efter kl. 14.45)
Der vil blive serveret en forfriskning

Alle, såvel medlemmer som ikke-medlemmer, er velkomne

Kanon-sanghæftet genoptrykt

Det er nu atter muligt for medlemmer og andre interesserede at rekvirere eksemplarer af Modersmål-Selskabets sanghæfte „*Syng dansk – det er kanon*“. De 4.000 eksemplarer, der blev trykt i efteråret 2005, var alle udleveret, da man nåede frem til foråret 2006. Siden har der været bestillinger på venteliste, indtil der var trykt et nyt oplag. Det er sket nu i form af en ny revideret udgave forsynet med et antal vignetter tegnet af Frede F. Knudsen. Omslaget er uændret, mens sidetallet fortsat er holdt på 48 gennem anvendelse af lidt mindre typer, men stadig større end både salmebog og højskolesangbog.

Sanghæftets indhold er uændret de 20 sange og 10 salmer, der gennem afstemning blev udvalgt til at være Selskabets forslag til en dansk sang-kanon. Bestillingerne på sanghæftet er kommet fra både

skoler, foreninger, institutioner og private, som alle har ønsket at gøre brug af den danske sangskat.

FOF har både af første og andet oplag forudbestilt et antal eksemplarer til udsendelse til de lokalforeninger, der omkring Spil-dansk-dagen den 28. oktober har arrangeret sangaftener med brug af sanghæftet i forbindelse med korsang, fællessang og introduktion af de enkelte sange. Interesserede medlemmer opfordres til at læse om sådanne arrangementer i lokalpressen eller at se omtalen på hjemmesiden www.modersmaal.dk

Alle interesserede kan rekvirere eksemplarer af sanghæftet til levering mod en ekspeditionsafgift på 2 kr. pr. eksemplar plus porto. Det sker gennem henvendelse til Modersmål-Selskabets sekretariat på tlf. 4879 6352 eller gennem e-mail til: sek@modersmaal.dk